

10.12.69
Bent H

Af Bent Henius

Interessante resultater, der tyder på, at visse kræftformer skyldes et virus, fremlagt på kongres i Paris

Kræftens fingeraftryk

Overlæge, dr. med. Jørgen Kieler.

PÅ en kongres i Paris, arrangeret af Den internationale Cancerunion, hvori deltog kræftforskere fra hele verden, blev der fremlagt resultater, der viser, at man er på sporet af kræftens »fingeraftryk«. Fra Danmark deltog i mødet lederen af Fibigerlaboratoriet, overlæge, dr. med. Jørgen Kieler og hans nærmeste medarbejder, dr. med. Kay Ulrich.

De undersøgelser, der vakte størst opsigt, var foretaget af professor Don Morton fra National Institute of Health og dr. Frederick Eilbert fra National Cancer Institute i Bethesda, USA. Det var dr. Eilbert, der var kommet til mødet i Paris for uden for programmet at fortælle om de lovende forsøg. Baggrunden er følgende:

I en svulstform, der specielt rammer bindevæv og knoglevæv hos yngre, er det lykkedes de to forskere at påvise, at der i svulstcellerne findes nye æggehvide-stoffer, som er de samme, uanset hvilken patient man tager svulstcellerne fra.

Disse æggehvide-stoffer har evnen til i organismen at udløse en forsvarsreaktion i form af antistoffer og formentlig også særlige forsvarsceller, som angriber svulstcellerne. Det er en erfaring, man ofte har gjort ved dyreforsøg. Og derfra ved man, at svulstceller ofte indeholder sådanne æggehvide-stoffer, der kaldes antigener.

NU forholder det sig imidlertid sådan, at svulster, der i laboratoriet fremkaldes med kemiske stoffer, også indeholder fremmede antigener, men de er forskellige fra den ene svulst til den anden. Der findes imidlertid nogle svulster, hvor antigenerne er identiske, og man ved i dag, at de skyldes samme virus.

Hvis man fra svulster hos mennesker kan påvise ensartede antigener, vil det formentlig være udtryk for, at de har den samme virus-årsag. Populært sagt: Hvis man under opklaringen af flere indbrud finder fingeraftryk fra den samme person, er der grund til at tro, det er ham, der er gerningsmanden.

Det, de to amerikanske forskere har påvist, er, at der i en række bindevævs- og knoglesvulster hos mennesker findes »det samme fingeraftryk«, det samme antigen. De har derfor fattet mistanke om, at det er det samme virus, der er årsag til disse svulster.

DET næste skridt var følgende: Forskerne lagde vævsprøver fra patienter, fortrinsvis fra dren-

ge og yngre mænd, i forsøgsglas og dyrkede dem. Forskellige celler voksede ud. Nogle var normale, andre ondartede. De ondartede blev isoleret og fremstillet i renkultur. I disse renkulturer fandt man det samme antigen, det samme »fingeraftryk«.

Man ved, at virus kan fremkalde et fælles antigen, og celleprøverne blev nu lagt under et elektronmikroskop. I nogle tilfælde lykkedes det at påvise virus. Dette er dog ikke noget bevis for, at svulsterne skyldtes dette virus. Der findes mange virusarter, der vokser særdeles vel i kræftceller, men intet har med kræft at gøre.

De to forskeres iagttagelser vakte betydelig større opmærksomhed, da de kunne rapportere, at de ved overførelse af det næringsmiddel, hvor de ondartede kræftceller var dyrket — efter fjernelsen af alle kræftceller til kulturer af normale menneskelige bindevævsceller — kunne omdanne dem til kræftceller. Overlæge Kieler mener, at dette utvivlsomt er det nærmeste, man er kommet til at kunne bevise, at

virus i nogle tilfælde kan fremkalde kræft hos mennesker.

Man kan aldrig, når det drejer sig om menneskekræft, føre de samme klare beviser, som når det gælder kræft hos dyr. Man kan ikke ved forsøg påføre raske mennesker cancer. Men alt tyder på, at den nævnte kræftform, der ganske vist ikke hører til de mest udbredte, skyldes et virus. Dette betyder, at der på længere sigt skulle være håb om at fremstille en vaccine, selv om denne naturligvis ikke vil kunne beskytte mod al form for kræft.

PÅ kongressen fremlagde den engelske forsker, dr. Martin Lewis en undersøgelse af svulster, opstået fra modermærker. Også han kunne påvise, at svulstcellerne indeholdt fremmede antigener, men de var forskellige fra den ene svulst til den anden. Det taler imod, at disse svulster skyldes et virus.

En fransk forsker rapporterede, at han hos 25 procent af leukæmi-patienter havde fundet et antigen,

der var fælles for dem. Men det er undersøgelser, der er meget vanskelige at gennemføre, og som kræver nærmere bekræftelse, før man tør sige, om blodkræft skyldes et virus.

TIL slut diskuterede man på kongressen, hvilke behandlingsmuligheder de nye opdagelser kan rumme. Det blev fremhævet, at den menneskelige organisme i hvert fald over for nogle svulster besidder en naturlig forsvarsmekanisme, som imidlertid ikke er stærk nok til at overvinde svulsten, når den har nået en vis størrelse.

Man kan derfor tænke sig den mulighed, at man reducerer antallet af svulstceller ved kirurgisk indgreb, strålebehandling eller kemisk terapi og derved stimulerer organismens naturlige forsvarsreaktioner.

Undersøgelser er indledt i England og Frankrig, men resultaterne er foreløbige. Noget tyder på, at der her er en vej frem, selv om det ikke gælder alle svulster.

I Danmark er kræftforskningen koncentreret på Fibigerlaboratoriet, der dog lider under mangel på arbejdskraft. For blot at nævne ét eksempel: I Sverige er 50 mand beskæftiget med udforskningen af den særlige kræftform, der hedder Burkitts sygdom. I Danmark to.